

[S. Munk.]

forslaget. Man var ganske vist af den Opfattelse, at der maaske nok var Tale om lidt for flotte Lejligheder, og at Provinsen blev forfordelt paa Hovedstadens Bekostning, men man bebuder i øvrigt, at der vil fremkomme Ændringsforslag i Udvalget, og saa maa man jo vente og se, hvad det betyder.

Derimod vil jeg gerne gøre nogle Bemærkninger til det ærede Medlem Hr. Kristen Amby, der paa forskellige Omraader kom med Udtalelser, som var af Interesse, f. Eks. var det af meget stor Interesse for mig og mit Parti at høre, at det ærede Medlem saa uforbeholdent gav vor Opfattelse Tilslutning, den, at det private Initiativ ikke var i Stand til at løse denne Opgave rationelt, men at det offentlige under en eller anden Form maatte støtte et saadant Byggeri. Nu er det ærede Medlem formentlig en enlig Svale inden for dette Parti og for dette Standpunkt; jeg vil beklage det, hvis det er Tilfældet, det vilde glæde mig, om det virkelig kendetegnedes, skal vi sige, en Indstilling hos maaske en stor Del af den Gruppe, saaledes at man kan forvente Støtte, naar man fra Statens Side, som i dette Tilfælde, eller fra Kommunernes eller paa anden Vis gaar ind for at fremme Byggeri, navnlig af den Slags, som Arbejderbefolkningen eller de daarligst stillede kan overkomme.

Saa siger det ærede Medlem, at man ikke fra Kommunens Side har forsøgt at løse Spørgsmaalet med Hensyn til Parcel- og Rækkehusbyggeri eller Havebyer, saaledes som man har gjort andre Steder. Det er rigtigt, at Kommuner andre Steder, f. Eks. mange Storbyer som London og Manchester, har gjort det; men hvor man har forsøgt at bygge Havebyer, har man gjort den Erfaring, at det er uhyre vanskeligt at faa Befolkningen til at flytte fra det Kvarter eller den Egn, hvor den er bosat, og som er sammenknyttet med deres Erhvervsvirksomhed. Man maa ogsaa huske paa een Ting, nemlig, at selv om det af mange Grunde er en Fordel, at man flytter ud og bor under frie og gode Omgivelser, paaløber der Transportudgifter og andet, og det er noget, en Arbejderbefolkning maa regne med; selv om det gaar hurtigt at køre med Tog, Sporvogn, eller hvad det er, er det i hvert Fald en bekostelig Historie, og disse Udgifter maa lægges til Huslejen.

I øvrigt mente det ærede Medlem ikke, at det var prisværdigt, jeg tror, der blev sagt „rosværdigt“, at Københavns Kommune havde bygget 11 000 Lejligheder, hvoraf

næsten ni Tiendedele var for Smaakaarsfolk. Det er efter min Mening en ubegribelig Udtalelse, den vidner nærmest om Ukendskab til de Forhold, der eksisterede paa det Tidspunkt, da vi satte ind med dette Byggeri. Det viser netop, at Københavns Kommune, i nogen Grad tvunget af Omstændighederne, traadte til, da det private Initiativ holdt sig tilbage og skaffede Bolignød i denne By. Det ærede Medlem sagde ogsaa, at vi kunde være gaaet ind for Parcelbyggeri og have bygget Rækkehuse, for vi ejede Jord dertil. Det ærede Medlem kender ikke Forholdene, som de virkelig er. Vi ejede ikke Jord, men stod over for det Problem hurtigst at skulle skaffe Boliger til mange Tusind Familier; vi ejede ikke Jord til Rækkehusbyggeri, og gør det heller ikke i Dag. København er indeklemmt inden for sine Grænser, der er bogstavelig talt kun en lille bitte Plet tilbage, fra Bispebjerg til Lyngbyvej, og dér er netop planlagt den Slags Byggeri. København har altsaa ikke kunnet gøre andet, end hvad den har gjort, paa sine Arealer. Jeg peger paa den Jordkøbspolitik, som netop Københavns Kommune har udfoldet gennem de seneste Aaringer, hvorved vi netop vil planlægge Havekolonier, Parcelbygninger, Rækkehuse, eller hvad man vil kalde det; vi har erhvervet denne Jord netop for at kunne sælge disse Grunde til den Slags Byggeri til overkommelige Priser for den arbejdende Befolkning, som man forventer vil flytte derud.

Maa jeg til Slut udtale, at det skulde glæde mig, om det ærede Medlem kunde faa Indflydelse paa sine Partifæller, f. Eks. i Københavns Kommunalbestyrelse, saa man ikke fortsat stiller Forslag om, at vi skal afhænde vore Beboelsejendomme, og gaar imod den Jordpolitik, vi netop med det Formaal for Øje, det ærede Medlem selv har fremhævet her, har ført.

Indenrigsministeren (Bertel Dahlgaard):

Jeg takker for den velvillige Modtagelse, Lovforslaget har faaet fra alle Sider. Under disse Forhold mener jeg ikke, det vil være nødvendigt i min Svartale at gaa ind paa alle de Enkeltheder, der har været berørt. Jeg er selvfølgelig rede til at forhandle om dem alle i det kommende Udvalg.

Det ærede Medlem Hr. S. Munk har i Anledning af Bemærkningerne til Lovforslagets § 27 spurgt, om der ikke ogsaa efter Afsnit A kan gives Laan til Fremme af det lave Byggeri, som Kommuner eller Boligforeninger opfører, eventuelt til Udleje. Hertil skal jeg svare: Jo, det kan der. Hvis